

**Základní škola Ostrava- Hrabůvka, Klegova 27,
příspěvková organizace**

Září 2017

Zpracovala:

Mgr. Pavlína Zátopková

Metodik prevence rizikového chování žáků

Schválil:

Mgr. Aleš Vodička

ředitel školy

Obsah:

1	Úvod.....	3
2	Spolupráce s pedagogickým sborem.....	4
2.1	Obecná ustanovení pro pedagogické pracovníky školy.....	4
2.2	Poradenská činnost metodika prevence.....	5
2.3	Preventivní aktivity pedagogů 1. a 2. stupně v rámci výuky a doprovodné akce.....	6
2.4	Spolupráce s žáky.....	7
2.5	Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	7
2.6	Podpora tvořivé aktivity žáků.....	7
2.7	Spolupráce s rodiči.....	8
2.8	Postup školy při podezření z distribuce či užívání návykových látek.....	8
2.9	Spolupráce s jinými institucemi.....	9
2.10	Měření efektivity	10

Dokument obsahuje 7 příloh:

- 1. Seznámení s organizací a plán dlouhodobé prevence negativních jevů-
-Bílý nosorožec**
- 2. Prevence patologických jevů do plánů učiva na šk. rok 2017/ 2018**
- 3. Psychosociální síť v Ostravě (zařízení sekundární i primární prevence)**
- 4. Www. odkazy na internetové stránky**
- 5. Přehled kroužků**
- 6. Aktuální legislativa platných zákonů**
- 7. Metodický pokyn mšmt k prevenci a řešení šikany od 1. 9. 2017**

1. Úvod

Tento dokument vypracovává školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy a výchovným poradcem. Je platný ve školním roce 2017/2018. Obsahuje o činnosti školního metodika na škole. Dále obsahuje pokyny pro řešení problémů vycházející z „Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28“, z platných zákonů a směrnic týkajících se této oblasti. „Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních“ je předložen pedagogům v roce 2014 (č. j. MSMT-22294/2013-1).

Cílem předkládaného metodického pokynu je poskytnout pedagogickým pracovníkům základní informace především k samotnému řešení tohoto vysoce rizikového chování. Text metodického pokynu je provázán s Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čj. 21291/2010-28 ve znění pozdějších úprav (dále jen „metodické doporučení“), ve kterém lze nalézt komentáře k metodickým postupům a užitečná metodická vodítka pro diagnostiku a nápravu v podobě tabulek.

Pokyny vyjmenovávají možnosti spolupráce s rodiči a institucemi a nabízí přehled mimoškolních aktivit pro žáky školy.

Strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2013-2018 v působnosti resortu školství, mládeže řeší tyto oblasti prevence:

- *Interpersonální agresivní chování*- násilí a šikana, kyberšikana, antisemitismus, extremismus, rasismus, xenofobie, homofobie, intolerance
- *Záškoláctví,*
- *Delikventní chování*- trestná činnost a přečiny, vandalismus, sprejerství, krádeže aj. formy násilného chování,
- *Sexuální rizikové chování*- ohrožování mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže, syndrom týraných a zneužívaných dětí,
- *Užívání návykových látek*- (vč. opomíjeného alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek,
- *Negativní působení sekt,*
- *Divácké násilí,*
- *Komerční sexuální zneužívání dětí,*
- *Rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů,*

- *Rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,*
- *Poruchy příjmu potravy.*

Vedení školy pověřuje všechny pedagogy školy řídit se „**Minimálním preventivním programem**“ pro školní rok 2017/ 2018.

Vedení školy zodpovídá a důsledně kontroluje začlenění problematiky prevence negativních jevů do vzdělávacího programu ŠVP ZŠ Klegova „Krok za krokem“ platného od tohoto školního roku pro 1.-. 9. ročník a do konkrétních tematických plánů.

2. Spolupráce s pedagogickým sborem

2.1. Obecná ustanovení pro pedagogické pracovníky školy

Ve škole i mimo ovlivňujeme chování žáků:

- Výchovou ke zdravému životnímu stylu.
- Seznámením s pravidly chování a jednání při styku s agresivním chováním.
- Zaměřením se na všestranný rozvoj osobnosti všech žáků.
- Vytvářením kvalitní hodnotové orientace žáků.
- Využíváním preventivních činností- besedy, přednášky, hry, soutěže aj.
- Vytvářením příznivého klimatu ve škole.
- Vytváření důvěrného vztahu k dítěti (vyslechnutí, diskrétní řešení). Poskytujeme rodičům diskrétní a dostupnou pomoc (konzultace metodika prevence, výchovného poradce, speciálního pedagoga třídního učitele, vedení školy).
- Osobním příkladem výchovných pracovníků.
- Zdůrazněním zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání omamných látek v areálu školy i mimo školu- zakotveno ve Školním řádu školy.
- Nabídkou využití volného času žáků na škole v zájmových kroužcích – pomocí plánovaných akcí oddílů MFK Vítkovice - sportovní fotbalové třídy.

- Absolvováním ozdravných pobytů, výletů na horách a tím upevňování vztahů ve třídě.
- Spolupráci s „Radou žáků“ a rodiči, při některých akcích pořádaných společně (rodič-škola-žák)

2.2. Poradenská činnost metodika prevence

Metodik prevence poskytuje nejnovější metodické ale i ostatní informace z oblasti prevence sociálně patologických jevů pedagogům, rodičům, žákům prostřednictvím:

- informacemi na webu...www.zsklegova.cz s telefonními kontakty na příslušná pracoviště (součástí MPP)
- je součástí poradenského pracoviště
- informovat pedagogy s kompetencemi v oblasti rizikových jevů, zvláště šikany, vedení dokumentace
- zapojení do třídnických hodin, výchovných komisí
- třídních schůzek
- elektronické pošty
(pavlina.zatopkova@zsklegova.cz, pavlazat@centrum.cz)
- konzultačních hodin (úterý od 7,00 – 7,35 hod., ve středu od 7,50 – 8,35 hod.), dohodou v kteroukoli hodinu
- prostřednictvím emailu **schrankaduvery@zsklegova.cz**
- na naší škole je vybavena „ **Relaxační třída**“ k trávení volných hodin žáků čekajících na další vyučování. Učebna je vybavena kobercem, gymnastickými míči, stacionárním kolem, stolními hrami, žíněnkami, s výtvarnými pomůckami, stolečky, taburety, sedacími vaky a polštářky. Tato učebna je využívána také k provozu kroužků pro děti, k besedám prevence, muzikoterapii, k třídnickým hodinám, trávení volných hodin a k neformálnímu vyučování.

•

Metodik prevence zajišťuje pro žáky a podle potřeby i pro pedagogy besedy a přednášky pořádané organizacemi programově se zabývajícími prevencí sociálně patologických jevů. Objednává dostupné a vhodné propagační materiály.

Při řešení problémů metodik prevence úzce spolupracuje s výchovným poradcem školy.

2.3 Preventivní aktivity pedagogů 1. a 2. stupně v rámci výuky a doprovodné akce

- realizace výchovně- vzdělávací činnosti ve vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“
  - jak naučit děti odmítnout drogy, schopnost poznat protizákonné jednání, předcházet apatii, asociálnímu jednání, zdůrazňovat humanismus
- zařadit prevenci do tematických plánů především OV, PŘ, PČ, Prvouky a volitelných předmětů (viz příloha č. 2)
- projekt Bílý nosorožec (viz. plán akcí na školní rok 2017 /2018-příloha č.1)
- besedy s pracovníky Městské policie (1. – 9. ročník), Policii ČR-jaro 2018
- pro 8. a 9. třídy besedy paní doktorky Fridriechevské o vztahové sexuální výchově a to pravdivě a otevřeně řešit problémy s dětmi a mezi dětmi - 2. pol. šk. roku 2017/ 2018
- trvale sledovat sociální vztahy v kolektivu dětí
- předcházet chování protestního charakteru
- využívat k řešení problémů třídnické hodiny
- využívat videoprojekci- <http://www.prevence-info.cz/filmove-projekty>
- etická výchova a dílny
- koncerty s protidrogovým zaměřením
- exkurze, divadla
- zapojení žáků do projektu: „**Učme se a relaxujme v zeleném atriu**“ podpořený dotací Nadace OKD.
- účast žáků na **ozdravných kurzech** – květen, červen 2018

2.4 Spolupráce s žáky

- prostřednictvím emailu schrankaduvery@zsklegova.cz
- rada žáků
- věnování zvýšené pozornosti dětem s problémovým vývojem a méně podnětným rodinným prostředím (kartotéka problémových žáků), taktéž žákům ve speciální třídě 7. C
- prostřednictvím školního časopisu „Klegováček“
- relace školního rozhlasu
- týdenní ozdravné pobyty v přírodě, výlety, sportovní akce

2.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- návštěva kurzů, seminářů, přednášek, vyhledávání nových informací na internetu
- seznámení s aktuální legislativou- (viz. příloha č. 6)
- seznámení s pravidly pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu
- vybavení kabinetu ŠMP odbornou literaturou, videokazetami a dalšími pomůckami, www.odkazy na internetu (viz. příloha č. 4)

2.6 Podpora tvořivé aktivity žáků

- zájmové kroužky ve škole a ve školní družině
- zapojení žáků do soutěží- literární, přírodopisné, z anglického jazyka, žakovská poezie, olympiád ve vzdělávacích předmětech a sportovních soutěží
- jak v letošním roce, tak i v příštím roce bychom rádi uspořádali více aktivit s žáky a jejich rodiči spolu s pedagogickými pracovníky (Den čarodějnic, Den dětí , Mikuláš, apod.)

- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou třídnických hodin, organizování výletů, exkurzí, ozdravných pobytů, lyžařského výcvikového a spotovního kurzu atd.

2.7 Spolupráce s rodiči

- proškolení rodičů o problematice rizikového chování u žáků, zajistit besedu pro rodiče s odborným pracovníkem, popř. třídním učitelem
- konzultace a třídní schůzky (5x ročně)
- spolupráce s VP, ŠMP, ŘŠ, TU, SP a ostatními pedagogickými pracovníky
- představení ŠMP na třídních schůzkách, seznámení s konzultacemi ŠMP a označení kabinetů ŠMP
- pravidelné vzájemné informování pedagogů a rodičů o všech problémech spojených s chováním žáků ve škole, mimo školu i v rodině, návrh výchovných a jiných opatření
- společné akce rodičů a žáků
- informovat Školskou radu
- třídní schůzky ve školním roce - forma: společná a konzultace
- mezi „Radou školy“ a ZŠ Klegova je úzká spolupráce

2.8 Postup školy při podezření z distribuce či užívání návykových látek

- je primárně nutné žákovi látku odebrat a zabránit v další konzumaci
- pokud akutní nebezpečí nehrozí ohlásit ihned ŠMP a ŘŠ
- pokud je žák ohrožen na zdraví, kontaktovat se musí zdravotnické zařízení
- následně kontaktujeme rodiče
- pokud není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola Odbor sociálně právní ochrany pro děti a mládež při ÚMOB-Jih

- při distribuci těchto látek kontaktujeme policii při podezření ze spáchání trestného činu
- o nálezu alkoholu, omamných a psychotropních látek sepíšeme stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, čas a místo a jméno žáka

2. 9 Spolupráce s jinými institucemi

- PPP Ostrava
- DÚ- SVP Ostrava
- Odbor sociálně právní ochrana dětí
- Městská policie
- Policie ČR
- Okresní metodik prevence Mgr. Kateřina Ciklová při PPP (tel: 553 810 763, 605 974 367), <http://www.prevence-info.cz/>, <http://www.drogy-info.cz>
- Linka důvěry- http://www.mnof.cz/linka-duvery-ostava_1, <http://www.linkabezpeci.cz/...tel.: 116 111>, <http://www.fod-ostava.cz/>, <http://www.mcova.cz>
- Krizové centrum pro děti a rodinu -Renarkon (tel.: 596 638 805, 724 148 895- p. Kondělka)
- Lékaři odborní (dětské psychologové, psychiatři), pediatři- (viz. příloha č. 3)
- Bílý nosorožec
- Hasičský sbor Ostrava
- <http://www.policie.cz>,<http://www.policie.cz/web-prevence.aspx>
- www.pavucina.net, o. p. s.,Bořivojova 620/29

718 00 Ostrava - Kunčičky

IČO: 02243041

Telefon: +420 607 117 120

Středisko RODINA

Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.

- Syllabova 19, 703 86 Ostrava-Vítkovice (areál Ostravské univerzity, bývalý areál nemocnice Zábřeh)
- Telefon: 775 244 025
E-mail: rodina@prorodiny.cz
- **MUDr. Maria Fridrichová**
- *Vedoucí programů*
Telefon: 731 625 618
E-mail: mfridrichova@prorodiny.cz
- Centrum psychologické pomoci - <http://www.cepp.cz/>
596 115 943, 777 499 639

2. 10 Měření efektivity:

- Sběr dat- dotazníky, ankety
- Rozhovory
- Hodnocení jednotlivých aktivit v pedagogickém sboru